Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31325

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i, Gülistan Alkan taraf?ndan 2009 y?l?nda Türk tak?m sporcular?n?n ileti?im becerilerini ve tak?m içi çat??ma yönetimini ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, sporcular?n kabul etme düzeylerini ve pozitif veya negatif çat??ma alg?lar?n? de?erlendirerek tak?m dinamiklerini nicel olarak incelemeyi amaçlar. Ölçek 15 maddeden olu?makta olup, 7'li Likert Ölçe?i (1= hiçbir zaman - 7=her zaman) format?nda derecelendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk spor kültüründe geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Tak?m sporlar?, etkili ileti?im, çat??ma yönetimi, spor psikolojisi, uyarlama çal??mas?, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Gülistan Alkan

Amaç

Ölçe?in uyarlanmas?ndaki temel amaç, Türk tak?m sporlar? ba?lam?nda sporcular aras?ndaki etkili ileti?im düzeyini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek standart bir araç sa?lamakt?r. Bu araç, özellikle spor psikologlar? ve antrenörler için, tak?m içi dinamiklerdeki sorun alanlar?n? tespit etmeye ve tak?m performans?n? art?rmaya yönelik hedefe özel müdahaleler geli?tirmeye olanak tan?r.

Ölçek, ileti?im sürecinde kabulün ve farkl? çat??ma türlerine verilen tepkilerin önemini vurgulayarak, sporcular?n tak?m arkada?lar?na kar?? olan tutumlar?n? ve zorlu durumlarla ba?a ç?kma stratejilerini ortaya koymay? hedefler.

Yap?

Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i, etkili tak?m ileti?imini iki temel alt boyut üzerinden ölçmektedir. Bu alt boyutlar, ileti?imde kabul ve çat??man?n do?as? üzerine kurulmu?tur. Ölçek, sporcular?n tak?m ortam?nda deneyimledikleri çat??malar? pozitif (yap?c?) veya negatif (y?k?c?) olarak nas?l alg?lad?klar?n? ve tak?m arkada?lar?na kar?? sergiledikleri kabul düzeylerini de?erlendirir.

Ölçe?in yap?sal modeli, 9 maddeden olu?an **Kabul Etme ve Pozitif Çat??ma** ve 6 maddeden olu?an **Ay?rt Etme ve Negatif Çat??ma** olmak üzere iki ayr? faktörle temsil edilmektedir. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

faktörler, tak?m ba?ar?s? ve uyumu aç?s?ndan kritik öneme sahip olan ileti?imsel yeterlilikleri kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türk sporcular? üzerindeki yap? geçerli?i, faktör analizi ile incelenmi?tir. Analiz sonuçlar?na göre, ölçekte bulunan 2 faktör, toplam varyans?n %48'ini aç?klam??t?r. Bu oran, ölçe?in yap?sal olarak güçlü oldu?unu ve ölçmek istedi?i temel yap?y? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Alt boyutlar aras?ndaki korelasyon katsay?s? .37 olarak bulunmu?tur. Bu orta düzeydeki pozitif korelasyon, alt boyutlar?n birbiriyle ili?kili oldu?unu (her ikisi de ileti?im dinami?inin parças?d?r) ancak ayn? zamanda yeterince ba??ms?z yap?lar oldu?unu, dolay?s?yla ölçe?in iki ayr? boyutu ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. "Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i"nin genel Cronbach Alfa de?eri 0.85 olarak tespit edilmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu i?aret eder.

Alt boyutlar incelendi?inde ise, **Kabul Etme ve Pozitif Çat??ma** alt boyutu için Cronbach Alfa de?eri 0.85; **Ay?rt Etme ve Negatif Çat??ma** alt boyutu için ise 0.78 olarak bulunmu?tur. Her iki alt boyut için elde edilen bu de?erler, psikometrik aç?dan kabul edilebilir ve güçlü iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan faktör analizi, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak iki temel faktörün varl???n? do?rulam??t?r. Bu faktörler, ölçekteki maddelerin %48 oran?nda ortak varyans?n? aç?klamaktad?r. Bu bulgu, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n Türk sporcu popülasyonu için de geçerli oldu?unu göstermektedir.

Faktör yap?s?, tak?m içi ileti?imde hem yap?c? (pozitif çat??ma ve kabul) hem de y?k?c? (negatif çat??ma) unsurlar?n ölçülmesine olanak tan?r. ?ki faktörlü yap?n?n elde edilmesi, ölçe?in çok boyutlu ileti?im kavram?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rma yetene?ini peki?tirmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 15 maddelik, 2 alt boyutlu öz bildirim Likert Ölçe?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Tak?m sporcular? (Team athletes).

Age Group: Genç ve yeti?kin sporcular (Youth and adult athletes).

Population Details: Türkiye'deki çe?itli tak?m sporlar? disiplinlerinde yer alan sporcular.

Test Methodology: 7'li Likert derecelendirme (1= **hiçbir zaman** - 7=**her zaman**) kullan?larak sporcular?n ileti?im davran??lar? ve alg?lar? de?erlendirilir. Yüksek puanlar, daha etkili tak?m içi ileti?ime i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, tak?m performans?, güvenirlik, Cronbach Alfa, Mersin Üniversitesi, master tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?il.

Correspondence Address: Gülistan Alkan (Sorumlu Yazar).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Gülistan Alkan taraf?ndan 2009 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda uyarlanm?? ve kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Gülistan Alkan veya Mersin Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nden resmi izin al?nmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: takim-sporlarinda-etkili-iletisim-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Alkan, G. (2009). **Tak?m sporlar?nda etkili ileti?im ölçe?inin Türk tak?m sporcular?na uyarlanmas?** (Yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Mersin.

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr

Tak?m Sporlar?nda Etkili ?leti?im Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 15 madde ve 2 alt boyuttan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kabul Etme ve Pozitif Çat??ma (9 madde)
Ay?rt Etme ve Negatif Çat??ma (6 madde)

Derecelendirme: 7'li Likert (1= hiçbir zaman - 7=her zaman)

ARABPSYCHOLOGY.COM